

Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ
72 Број: службено
3. март 2020. године
Београд

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је у току 2019. године одржао пет седница, на којима је разматрао и усвајао извештаје о феноменима системске корупције и предлоге за унапређење борбе против корупције које је достављао Влади.

Састав Савета је непромењен од јула 2017. године:

- Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник,
- Јелисавета Василић, члан,
- Александар Турчић, члан,
- Душан Слијепчевић, члан,
- Миољуб Виторовић, члан,
- Владан Јончић, члан,
- Едвард Јерин, члан.

Савет је Председници Владе Републике Србије и Генералном секретаријату Владе 18. јануара 2017. године доставио предлог за именовање нових чланова, 10. марта 2017. године, 11. септембра 2017. године, како би се број чланова Савета ускладио са Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06). Савет се руководио досадашњом праксом, а на основу члана 13 Пословника о раду, којим се уређује и врши избор чланова Савета за борбу против корупције. Влада се још увек није изјаснила у вези са достављеним предлогом.

АКТИВНОСТИ САВЕТА

1. Извештаји о феноменима системске корупције

1.1. Извештај о преносу извршења у надлежност јавних извршитеља

Савет за борбу против корупције доставио је Влади Републике Србије 21. фебруара 2019. године Извештај о преносу извршења у надлежност јавних извршитеља.

Овај извештај Савета за борбу против корупције је наставак праћења рада јавних извршитеља. У извештају о правосуђу који је Савет објавио 2014. године изнете су озбиљне примедбе на њихов рад посебно у односу на обављање послова у којима је могућа енормна системска корупција (непокретности као средства извршења), затим код избора извршитеља од стране поверилаца државних институција и привредних субјеката који не поштују поступак за јавне набавке, нити природни редослед извршитеља у додели предмета.

Осим тога, Савет је у току 2018. године учествовао у раду Радне групе за израду радног текста Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу, тако да овај извештај садржи и примедбе на овај Закон.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу које се односе на извршитеље почеле су да се примењују у мају 2012. године. Доношење овог Закона образлагано је непримерним нормативним решењима за ефикасно спровођење извршења која је садржао Закон из 2004. године, који је претходио овом Закону. Пракса је показала да су извршни поступци трајали неоправдано дуго, чак и по неколико година, па је увођење извршитеља у правни сиситем правдано потребом предузимања извршних радњи у циљу спровођења решења о извршењу које доноси суд. Овај нови институт у правном систему представљен је као неопходан ради ефикасније наплате дугова за комуналне услуге и растерећење судова у Србији. Један од разлога за увођење извршитеља био је велики број уставних жалби, као и тужби Европском суду за људска права у Стразбуру, због повреде права на суђење у разумном року прописаних у члану 6. Европске конвенције о људским правима. Наиме, уставне жалбе и тужбе подношене су зато што су поступци спровођења извршења трајали веома дуго. Међутим, доношење Закона није пропраћено широком јавном расправом и мишљењем стручне јавности, многи представници струке и истакнути правници сматрали су да је увођење института извршитеља противуствано јер није у складу са основним Уставним начелом о подели власти на судску, извршну и законодавну, односно, сматрали су да је недопустиво одузимање дела судске надлежности и поверавање извршитељима.

Савет је имао примедбе на независност и непристрасност јавних извршитеља. Јавни извршитељи су основани на основу закона, међутим, извршитељи нису судије, а врше функцију судија који доносе одлуке о грађанским правима у извршењу. Зато Савет сматра да извршитељи морају бити изабрани према начелима која се односе на судије, а то су начела којима се гарантује потпуна независност и непристрасност судија. Независност и непристрасност органа се утврђује према одредбама Конвенције, али и према стандардима из ставова суда у Стразбуру, а то је да независност произлази из начина избора лица која одлучују, из трајања њиховог мандата, да у њиховом раду постоје гаранције против спољних утицаја. Јавне извршитеље бира извршна власт, они одговарају за свој рад Министру правде, Министру одговарају за дисциплинске прекршаје, Министарство одлучује о њиховој едукацији, оно их разрешава обављања ових послова. Према томе, јавни извршитељи према начину избора и одговорности нису независан, непристрасан и самосталан орган, нити су орган за који постоји гаранција да неће бити утицаја извршне власти на њихов рад. Напротив, из представки које је Савет добијао, као и из случајева обрађених у дневној штампи, нема дана да се не појаве озбиљне примедбе на рад извршитеља, нарочито примедбе на коруптивност која следи из њиховог рада у извршењу на непокретностима као средствима извршења.

Увидом у одредбе о надлежности јавних извршитеља у Закону о извршењу и обезбеђењу може се закључити да су на јавне извршитеље пренете искључиве надлежности у којима јавни извршитељи доносе одлуке без суда и без делотворног правног лека у смислу члана 13. Конвенције. Уочена је тенденција да се Законом у

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

поступку извршења, дужнику, као и трећим лицима, да што мање права на правне лекове како би се извршење обавило у кратким роковима и завршило само са коначним одлукама јавних извршитеља о многим грађанским правима, без учешћа суда.

Савет је посебно обрадио права трећих лица и извршење на непокретностима јер је однос у извршењу према трећим лицима и извршење на непокретностима изазвало највеће незадовољство грађана у односу на рад извршитеља.

У погледу права трећих лица примедба Савета односила се на одредбе о приговорима трећег лица (члан 108.) о којима одлучују извршитељи, иако се ради о приговорима у односу на грађанска права о којима јавни извршитељи не треба да одлучују, јер је реч о правима о којима мора да одлучује само независан и непристрасан суд, јер је то фаза поступка која долази након поступања јавног извршитеља и она мора бити у надлежности суда, а не јавног извршитеља. Посебно код издавања станова где извршитељи за обавезе станара наплату врше из средстава добијених продајом ствари трећих лица, која се налазе у стану у коме живи дужник, не улазећи уопште у питања власништва дужника на тим стварима или у породичне односе из којих произлази власништво.

У погледу средстава извршења на непокретностима Савет је анализирао: овлашћења извршитеља да мења средство извршења; извршење на хипотекарним непокретностима; процене и продаје непокретности; сразмерности између дуга и непокретности као средства извршења.

Савет је имао примедбе на транспарентност поступка јер је утврдио да извршитељи поступак често воде тајно, без присуства јавности, уз присуство великог броја приватних телохранитеља у обезбеђењу. Извршни поступак мора бити јаван, јер је јавност врста јавне контроле о раду лица на која су пренета јавна овлашћења, што значи да се односи и на извршитеље на које је пренето јавно овлашћење.

У погледу одговорности, Савет је анализирао Дисциплинску одговорност и захтев за отклањање неправилности.

Након анализе решења Дисциплинске комисије о изреченим дисциплинским мерама јавним извршитељима, Савет је закључио да се неправилности и прекорачења овлашћења огледају у томе што су са новчаним средствима поступали супротно закону и овлашћењу странака, неосновано су наплаћивали износе супротно одредбама Јавноизвршилачке тарифе, затим, наплаћивали су веће накнаде трошкова, као и награде него што је прописано, закључивали су уговоре о продаји непокретности иако нису били испуњени услови, спроводили поступке у циљу већег прибављања посла. Од укупно 49 решења Дисциплинске комисије само четворици јавних извршитеља је изречена дисциплинска мера – трајна забрана обављања делатности извршитеља. Савет сматра да дисциплинска одговорност мора боље да се регулише јер се ради о веома озбиљним повредама и да казнена политика Комисије није, нити може бити делотворна, јер новчане казне, казне опомена, нису адекватне значају извршених повреда.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

У случају неправилности у спровођењу извршења, странка и учесник у поступку могу захтевати отклањање неправилности подношењем захтева за отклањање неправилности суду или јавном извршитељу (зависно од тога ко спроводи извршење). Захтев за отклањање неправилности подноси се извршитељу, који, ако је спроводио извршење, доноси одлуку о том захтеву. Савет је мишљења да избегавање да се пропише надлежност суда да у извршном поступку одлучује о правном леку приговору на одлуку извршитеља, указује да је из целог извршног поступка избачено учешће суда, да извршни поступак није више судски поступак, иако се у том поступку одлучује о имовинским правима странака и да странке више немају право на делотворан правни лек чак и у ситуацијама када се захтева отклањање неправилности рада извршитеља.

Савет је имао примедбе на нетранспарентност финансијских извештаја о пословању које су извршитељи дужни да подносе. Грађани имају право да знају како финансијски послују извршитељи, јер обављају државни посао који им је држава пренела у виду јавног овлашћења. С обзиром да извршитељи зарађују огромне износе, Савет сматра да је неопходно да се сагледа Јавноизвршитељска тарифа коју прописује Министар правде и да се види како је могуће да неко у држави која се налази на граници сиромаштва може правно ваљано да заради толика средства. Савет је анализирао Јавноизвршитељску тарифу и имао примедбе на награду за успешност обављеног посла. Наиме, извршитељи су суи генерис државни службеници, јер обављају послове из државне надлежности и не могу да уговарају наплату било какве специјалне накнаде за успешно обављене послове. Извршитељи морају државни посао да обављају успешно као и лекари, судије и професори и нико од њих нема право на специјалне награде. Савет сматра да је оправдано незадовољство грађана због енормних зарада извршитеља, као и то да држава мора одмах да одреагује и да утврди равнотежу између послова извршитеља и наплате награда и трошкова.

Савет је, због свега наведеног, донео одговарајуће закључке и препоруке и упутио их Влади Србије.

1.2. Извештај о Нацрту закона о Фонду за науку Републике Србије

Савет за борбу против корупције доставио је 25. фебруара 2019. године Влади Републике Србије Извештај о Нацрту закона о Фонду за науку Републике Србије.

1.3. Извештај о нетранспарентности уговарања

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције доставио је 11. октобра 2019. године Влади Републике Србије Извештај о нетранспарентности уговарања. Извештај је достављен и Генералном секретаријату Владе Републике Србије.

Уставом Републике Србије је прописано да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја. Такође, свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, у складу са законом. Информацијом од јавног значаја се сматра свака информација којом располаже орган или организација која врши јавно овлашћење односно правно лице које државни орган оснива или финансира у целини или у претежном делу, а односи се на оно о чему јавност има оправдан интерес да зна. Право на приступ наведеним информацијама може се изузетно ограничити ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од повреде претежнијег интереса заснованог на Уставу или закону. Наиме, приступ информацијама ће бити онемогућен ако би се тиме угрозио живот или сигурност неког лица, онемогућило кривично гоњење те друга врста судског поступка, угрозила одбрана земље или безбедност земље, битно отежала или битно умањила способност државе да управља економским процесима у земљи. Један од разлога за онемогућавање приступа информацијама од јавног значаја је и ознака тајности податка, пословна или друга тајна због чијег одавања би могле наступити тешке правне или друге последице по законом заштићене интересе који претежу над интересом за приступ информацији.

Јавност Србије остала је ускраћена за потпуне информације и доступност уговора и документације која се односи на привредне субјекте: ФИЈАТ Крагујевац, Железара Смедерево“, „Air Serbia“, „Београд на води“, као и за документацију која се односи на располагање државним пољопривредним земљиштем, Концесију за Аеродром „Никола Тесла“, продаја Галенике, ПКБ-а, Уговор о стратешком партнерству за РТБ Бор између Владе Србије и Сиђацуанг и др. У овом Извештају Савет је анализирао само Железару Смедерево, ЕР Србију, и „Београд на води“, имајући у виду да је за њихову анализу био доступан минимум документације, а за остале ни толико.

Из нетранспарентне и непотпуне документације утврђено је да постоје бројне уговорне одредбе које нису у складу са важећим прописима Републике Србије. Сви напред наведени примери уговора који нису доступни јавности буде сумњу да се прикривају подаци који нису од општег националног интереса, већ да то може бити у интересу одређених група или појединаца.

Уговори који се закључују без јавног оглашавања, а да након тога нису доступни јавности на увид, иако за то не постоје никаква законска ограничења, подложни су високом степену корупције, не само у поступку уговарања, већ и током њихове реализације.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Правдајући недостављање података пословном тајном, или претежнијим интересом заштите економских интереса државе у односу на приступ информацијама, органи власти у свим наведеним случајевима избегавају транспарентност располагања јавном имовином велике вредности. Прикривање таквих података онемогућава контролу трошења јавних средстава, па самим тим и озбиљно угрожавање економске снаге државе, а не њене заштите. Необјављивање података слаби поверење у институције и доводи у питање владавину права.

Због тога је Савет предлажио Влади Републике Србије да објави све уговоре о располагању јавном својином, који су остали недоступни јавности, као и уговоре који ће бити закључени у будућности, за чије објављивање не постоји законска сметња, односно разлози који захтевају поверљивост, већ оправдан интерес јавности да зна како се располаже имовином велике вредности, која је власништво свих грађана републике Србије. Савет је такође предложио Влади Републике Србије да благовремено планира пројекте од националног значаја, уз образложење по којим мерилима и критеријумима су то пројекти од националног значаја и да омогући јавну расправу стручне јавности уз транспарентно информисање свих грађана Републике Србије.

1.4. Извештај о владавини права као основ борбе против системске корупције

Поштовање начела владавине права неопходно је за успешну борбу против корупције. Савет је започео рад на Извештају о владавини права из више разлога, најпре због сврставања Србије у круг европских земаља са високим степеном корупције, затим због бројних примера (које наводимо у Извештају), којима се крши принцип владавине права, али и због кључних порука у извештајима Европске комисије које су фокусиране на проблеме владавине права.

Савет је посебно поглавље посветио значају закона као средству ограничавања власти. Наиме, закони ограничавају моћ власти ако су донети у прописаном редовном поступку. Међутим, Савет је имао озбиљне примедбе на коруптивне одредбе неких закона, али, због хитности њиховог доношења, исте нису разматране. Савет је уочио појаву преузимања законских решења из других земаља која не одговарају посебностима нашег друштва и актуелним друштвеним потребама. Захваљујући знатној парламентарној већини која превасходно задовољава потребе партијске дисциплине, законски предлози Владе усвајају се практично по аутоматизму.

Последњих година у Србији се закони доносе углавном по хитном поступку (у 80% случајева), због чега изостаје шира јавна расправа и компетентне анализе, што

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

за последицу има да су неки закони у кратком периоду по доношењу, више пута мењани, у вези са истим или сличним областима регулисања.

Честе измене системских закона потпуно компромитују уједначавање судске праксе што је од директног утицаја на постојање правне сигурности. Осим тога, тужилачка истрага уведена је без нужног предуслова за њено функционисање, а то је независност тужилаштва. С обзиром да независност тужилаштва до данас није успостављена, да је систем тужилачке истраге уведен на брзину, ефекти увођења овог система више говоре у прилог назадовања владавине права, него њеног унапређења. Узгредно се указује на то, да грађани и „струка“ све чешће јавно приговарују због пасивности Републичког јавног тужиоца, иако смо сведоци афера које се не решавају.

Савет у овом Извештају наводи примере који су изазвали пажњу јавности због непримењивања Устава и закона а то су: „Такси делатност“, „Савамала“, „Ректорат“, „Индекс“. У делу који се односи на располагање природним богатствима износимо два примера „Минихидроцентрале“ и „Венчац“.

У поглављу Устав као средство ограничавања власти, Савет истиче да најважнија ограничења власти произлазе из уставних одредби и да излагање из оквира Уставом прописаних надлежности представља неуставно поступање, а самим тим и компромитацију владавине права. Наводећи надлежности Председника Републике прописане Уставом, Савет закључује да се Председник Републике не придржава стриктно цитиране уставне одредбе, што обесмишљава Уставом утврђено уређење власти. Тако нпр. из Устава не произлази да је председник Републике овлашћен да даје државну помоћ, односно да располаже финансијским средствима државе, као и да учествује у преговорима у вези са закључивањем привредних послова; да договара и обећава субвенције (углавном страним привредним субјектима), онако како се то чини и афирмативно представља јавности. Предмет иступања председника Републике су и актуелни судски поступци о чему наводимо бројне примере. Савет је у својим извештајима о правосуђу указивао на кршење претпоставке невиности и тражио да се престане са праксом да политичари у медијима говоре о кривичним делима одређених лица, али Влада није прихватила примедбе Савета. Приложени примери указују само на мали део из кога се види да извршна власт узима себи за право да оптужује, осуђује, изводи и цени доказе, иако сасвим сигурно, ни према Уставу, ни према Закону, није субјект кривичног поступка.

У поглављу Ограничење моћи власти од стране Уставног суда, Савет се фокусира на судије Уставног суда и њихов рад. Наиме, увиђа се да је више од половине судија једва навршило 40 година старости, што значи да се ради о младим судијама, од којих њих деветоро нису прошли стаж носилаца правосудних функција у правосуђу (судија). У укупном броју судија Уставног суда учествује

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

девет судија, којима је прво судијско запослење избор за судију Уставног суда. Када се сагледа њихова пракса, види се да су радили у извршним и управним органима и на факултетима. Овакав начин избора могао би да буде у реду када би Уставни суд решавао само у предметима оцене уставности и законитости општих правних аката, али пошто је надлежан да одлучује и о уставним жалбама, поставља се питање постојања стручних ресурса за одлучивање у овим предметима. Због тога је према мишљењу Савета, за одлучивање у предметима уставних жалби, неопходно правосудно искуство.

У вези са дужином трајања поступка пред Уставним судом, Савет има веома лоше искуство, јер је одлучивање о захтевима Савета за оцену уставности трајало око четири године. Савет је анализирао број изгубљених спорова пред судом у Стразбуру, којима су претходиле одлуке Уставног суда и утврдио: да је у периоду од две године (од 2016. до 2018.), у споровима који су мериторно решени (спорови у којима нису одбачене тужбе као недозвољене), од 58 спорова изгубљено 56, а добијено само 2.

Ови подаци указују на квалитет рада Уставног суда, али и целокупног правосуђа, због чега треба детаљно истражити и утврдити разлоге неуспешности - да ли су разлог лоши прописи или је разлог у њиховој погрешној примени, којој би узрок могао бити некомпетенција или одсуство фактичке независности судства.

У поглављу Правосуђе као институција у борби против моћи власти и корупције, Савет је анализирајући све елементе од којих зависи оцена независности судства, који су према стандардима Европског суда за људска права: начин избора судија, трајање њиховог мандата, постојање гаранција којима се отклања могућност вршења притиска на судије, закључио да код нас није задовољен ни један од тих елемената. Став и поступци власти онемогућавају да правосуђе ограничава њену моћ. Јасно је да судије немају никакву гаранцију да ће бити заштићене уколико суде супротно очекивањима власти (примери који су наведени у овом Извештају), из чега произлази да правосуђу није омогућено независно поступање.

Из свега наведеног Савет је донео закључке и упутио препоруку Влади.

2. Остале активности

2.1. Сарадња са државним органима

Потпредседник Савета проф др Мирослав Милићевић и члан Савета Душан Слијепчевић састали су се 14. октобра 2019. године са Миланом Мариновићем, Повереником за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Станојлом Мандић, заменицом Повереника. Тема састанка је била рад и даља сарадња Савета и Повереника.

Поптредседник Савета учествовао је у Радној групи и на јавним расправама за израду Нацрта закона о спречавању корупција као и на професионалном саветовању и дебати о новој Медијској стратегији која је одржана 27. фебруара 2019. године.

Улога Савета у спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године

Усвајањем Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године Савет за борбу против корупције, као саветодавно тело Владе, врши праћење резултата спровођења Стратегије и Акционог плана у државним органима, обвезницима акционог плана. На основу прикупљених информација Савет подноси извештај Влади Републике Србије о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Стратегије и Акционог плана, а извештај објављује и на свом сајту. На основу одговора прикупљених у 2016. години од стране обвезника Акционог плана, Савет није успео да сагледа комплетну слику о спровођењу Акционог плана за борбу против корупције, јер већина институција није имала именована лица-контакт тачке.

Савет за борбу против корупције предлаже одржавање Координационог састанка на коме би се размотриле уочене препоруке и проблеми и пронашла адекватна решења. Ових састанака у 2018 години није било као ни 2019. године.

2.2. Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године

Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године основано је 7. августа на основу Члана 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06-пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14). Тело је основано како би усмеравало послове из делокруга државних органа надлежних за спровођење Акционог плана, тј. како би се пуном имплементацијом мера предвиђених Акционим планом успоставила владавина права.

Чланови Координационог тела су: председник Владе, министар надлежан за послове правосуђа, министар надлежан за послове финансија и члан Савета за борбу против корупције, а састанци се одржавају најмање једном у шест месеци.

Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета учествује у раду Координационог тела.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

У јануару 2016. години одржан је састанак овог тела. У току 2019. године, није одржан ни један састанак Координационог тела, Савет нема информацију о статусу и будућим састанцима овог тела.

2.3. Сарадња са међународним организацијама, институцијама, невладиним организацијама и новинарским удружењима

Потпредседник Савета Мирослав Милићевић, и члан Савета Душан Слијепчевић одржали су састанак са новим амбасадором Краљевине Холандије, његовом екселенцијом Жил Арном Бешул Плухом. Тема састанка је била рад и активности Савета, односи са другим институцијама и успешно је договорена даља сарадња.

Потпредседник Савета проф. др Мирослав Милићевић одржао је састанак са шефом мисије Савета Европе у Београду Тобиасом Флесенкампером и гдином Данком Рунићем. На састанку је представљен досадашњи рад Савета, активности савета у погледу Акционог плана за поглавље 23 и договорена је даља сарадња.

Потпредседник Савета проф. др Мирослав Милићевић и члан Савета Душан Слијепчевић одржали су састанак са гдином Јованом Ницићем, консултантом Светске банке који је ангажован као стручњак за област антикорупције. Тема састанка је била реализација и спровођење мера из стратешких докумената који се тичу борбе против корупције у правосуђу као и које мере је неопходно предузети.

Потпредседник Савета проф.др Мирослав Милићевић одржао је састанак са амбасадором Јапана Њ.Е. Ђунићи Марујамом и првим секретаром господином Шунсуке Оно. Тема Састанка је била упознавање са радом Савета и Извештајима Савета.

Члан Савета Душан Слијепчевић примио је делегацију Независне Комисије за борбу против корупције у Хонг Конгу. Предствници Комисије су се интересовали за рад Савета, Извештаје, били су заинтересовани за одржавање обуке и едукацију запослених у борби против корупције. Делегацију Независне Комисије за борбу против корупције из Хонг Конга су чинили годподин Simon Y L Peh, директор, Kwan YEE-IAN, Sally, Генерални секретар Комисије, Lawrence CHUNG-Wan-han, Man SHAN, Главни службеник за међународну везу и обуку, Ман ЧАН, Виши службеник за међународну везу и обуку.

Седми Конгрес ICAC-а одржан је у Међународном Центру за Састанке и Изложбе Хонг Конга од 22-24. маја 2019. године. На Симпозијуму испред Савета за борбу против корупције учествовао је потпредседник Савета проф.др Мирослав Милићевић. Назив Симпозијума је био: „ Борба против корупције - нове перспективе“. Назив Симпозијума рефлектује заједничку жељу читаве међународне заједнице да се борба против корупције интензивира, да се ојача међународна

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

сарадња и да се примењује иновативна сазнања и технике. У време када се остварује огроман али невероватан технолошки развој у свету, када размена информације поприма нове димензије, организатори симпозијума сматрају да је неопходно проценити досадашње резултате и методе борбе против корупције у свету и применити позитивна искуства којих има на свим нивоима.

На свечаном отварању Симпозијума говорили су господин Simon Y L Peh директор ICAC-а, госпођа Elizabeth Andersen, извршни директор WJP и Њ.Е. госпођа Carrie Lam Cheng Yuet-ngor, главни извршни администратор Хонг Конга кога су поставили Премијер Li Keqiang и Председник Xi Jinping НР Кине. Посебно је значајно што је госпођа Kwan Yee-lan, Sally, Генерални секретар, позвала на билатерални састанак потпредседника Савета где су разговарали о корупцији и могућим правцима сарадње. Састанку су присуствовали само њени најближи сарадници, директори Сектора и посебно директор Сектора за међународну сарадњу.

Савет је учествовао и на бројним конференцијама и саветовањима као што су: многобројне конференције у организацији Транспарентност Србија; конференције и предавања у организацији Института за међународну политику и привреду; на међународној конференцији „ Борба против корупције за напредак Југоисточне Европе“ у организацији министарства правде; на међународној конференцији „ Иновативни одговори на актуелне изазове у области спречавања корупције“ у организацији Агенције за борбу против корупције. Потпредседник Савета за борбу против корупције проф.др Мирослав Милићевић учествовао је на конференцији 13. децембра 2019. године у Скопљу у организацији Македонског центра за међународну сарадњу, Скопље и Центра за проучавање демократије, Софија у име Мреже за лидерство за развој и интегритет Југоисточне Европе (СЕЛДИ). Потпредседник Савета је учествовао на сесији која се тиче јачања политичке воље и техничког капацитета за сузбијање корупције; достигнућа у законодавном и институционалном оквиру овог значајног догађаја.

2.4. Поглавље 23

На састанку Пододбора за правду, слободу и безбедност, који је одржан 2. и 3. октобра 2019. године у Палати Србија у Београду су представљене најновије информације у вези са извештајима у којима су обрађени случајеви високе корупције, као и активности Савета за претходни период.

2.5. Статус предмета у извештајима о 24 спорне приватизације

Савет је наставио да прати статус предмета 24 спорне приватизације. Дописом Републичког јавног тужилаштва од 21. марта 2019. године, сходно активностима

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

2.1.2.4. предвиђеној Акционим планом за Преговарачко поглавље 23, достаљен је годишњи извештај о поступањима јавних тужилаштава у вези са Извештајима Савета.

ПРЕДМЕТ „Нуба“– Виши суд у Београду- Посебно одељење донео је пресуду 12.07.2017. године којом је окривљене огласио кривим и осудио на казне затвора и то једног окривљених на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, другог окривљеног на казну затвора у трајању од 3 године и трећег окривљеног на казну затвора у трајању од 1 године. Такође, према окривљенима су изречене и мере безбедности забране вршења позива, делатности и дужности. Дана 16.05.2018. године Апелациони суд у Београду –Посебно одељење укинуо је наведену пресуду Вишег суда у Београду Посебно одељење и вратио предмет на поновно уђење.

ПРЕДМЕТ „Моби 63“ – Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Сартид“– Тужилаштво за организовани криминал је обавестило Савет да је и даље у току истрага. Чека се извештај МУП-а који и након више ургенција од старне тужилаштва није достављен. Такође, тражене су информације од америчких правосудних органа, али одговор још увек није достављен.

ПРЕДМЕТ „Југоремедија“– Тужилаштво за организовани криминал је подигло оптужницу против 4 лица, предмет је у фази доказног поступка, очекује се давање завршне речи.

ПРЕДМЕТ „Технохемија“ – Након подизања оптужнице 17.12.2013. године против три лица, због злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. КЗ, а у вези члана 33 КЗ. Виши суд у Београду, Посебно одељење донео је пресуду дана 7.10.2016. године, којом је окривљене огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ а у вези члана 33 КЗ, те је исте осудио на казне затвора, и то једно лице на казну затвора у трајању од 3 године, и два лица на казну затвора у трајању од 2 године и 4 месеца. Након наведене пресуде окривљени су уложили жалбе, након чега је Апелациони суд у Београду Посебно одељење усвојио жалбе окривљених и вртио предмет првостепеном суду на поновно суђење. У поновљеном поступку Виши суд у Београду Посебно одељење донео је пресуду дана 07.03.2018. године којом је окривљени огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ а у вези члана 33 Кз, те је једно лице осудио на казне затвора у трајању од 2 године и 6 месеци, а два лица на акзне затворау затвора у трајању од по 2 године. Против наведене пресуде жалбу је изјавило Тужилаштво за организовани криминал, сви окривљени као и њихови браниоци, те се чека одлука по жалби.

ПРЕДМЕТ „Новости“– Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Лука Београд“. У наведеном предмету оптужница је поднета против 8 лица дана 4.12.2013. године. Виши суд у Београду Посебно одељење дана 26.12.2017. године донео је ослобађајућу пресуду. Против наведене пресуде Тужилашћтво за организовани криминал изјавило је жалбу , поводом које жалбе је

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

заказана седница већа Апелационог суда у Београду – Посевно одељење, те се чека одлука по жалби.

ПРЕДМЕТ „АТП „Војводина“ из Новог Сада“- У наведеном предмету дана 14.07.2015. године подигнута је оптужница против два лица и то против једног због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ и кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 КЗ, а против другог због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ. Виши суд у Београду дана 17. 11.2016. године донео је решење о обустави кривичног поступка против једног лица због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 1 КЗ услед наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Након одржаног припремног рочишта , главни претрес је заказан више пута, при чему је један од окривљених више пута изостао са главног претреса и преко браниоца доставио медицинску документацију, услед чега је суд заказао вештачење здравственог стања окривљеног на околност да ли окривљени може да присуствује главном претресу и износи своју одбрану. Писани налаз вештака још увек није достављен.

ПРЕДМЕТ „Просвета“- Предмет се налази у фази предистражног поступка.

ПРЕДМЕТ „Застава Електро“- Након спроведене истраге тужилаштво је подигло оптужницу дана 26.11.2016. године против 4 лица због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ у вези члана 33 и 61 КЗ, док је у односу на једно лице одустало од кривичног гоњења. Решењем Вишег суда у Крагујевцу, према једног од окривљених обустављен је кривични поступак услед смрти. Виши суд у Крагујевцу дана 08.12.2017. године донео је ослобађајућу пресуду против окривљених. Против наведене пресуде Виши јавни тужилац у Крагујевцу изјавио је жалбу дана 31.01.2018. године. Пресудом апелационог суда у Крагујевцу од 18-. 09.2018. године одбијена је као неоснована жалба Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу и потврђена пресуда Вишег суда у Крагујевцу.

ПРЕДМЕТ „Србоек“- Сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, предмет је достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. Предмет се налази у фази предистражног поступка.

ПРЕДМЕТ „Вршачки виногради“- Тужилаштво за организовани криминал је обавестило Савет да је у току предистражни поступак на основу захтева МУП-а РС за прикупљање потребних обавештења, који још није довршен.

ПРЕДМЕТ „Беопетрол“- Тужилаштво за организовани криминал је обавестило Савет да је у току предистражни поступак на основу захтева МУП-а РС за прикупљање потребних обавештења.

ПРЕДМЕТ „Азотара Панчево“- У наведеном предмету поднете су 3 оптужнице, које су спојене и води се јединствен поступак. Поступак је у фази главног претреса.

ПРЕДМЕТ „Извештај о извозу шећера у земље Европске Уније“ – Након спроведеног предистражног поступка Тужилаштво за организовани криминал је нашло да нема основа за вођење кривичног поступка за кривично дело из своје

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

надлежности, те је предмет достављен на надлежност Основном јавном тужилаштву у Новом Саду.

Предмет „ Извештај о државном и задружном земљишту у поступку приватизације“ – На подручју месне надлежности АЈТ у Новом Саду поступа се у 93 предмета.

ПРЕДМЕТ „ Извештај о притисцима и контроли медија у Србији“ – И у току је предистражни поступак, аналитичка обрада извештаја МУП-а достављеног по основу захтева за прикупљање потребних обавештења.

ПРЕДМЕТ „ Извештај о незаконитом спровођењу приватизације БД „АГРО“ - Након припремног рочишта, главни претрес је започео 23.10.2018. године и исти је у току.

ПРЕДМЕТ „ Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе „ Железнице Србије“ АД- Тужилаштво је обавестило Савет да је у току предистражни поступак , аналитичка обрада извештаја МУП-а достављеног по основу захтева за прикупљање потребних обавештења.

ПРЕДМЕТ „Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини“- У току је предистражни поступак, односно анализа достављених доказа.

ПРЕДМЕТ „Извештај о сврсисходности трошења буџетских средстава јединица локалне самоуправе“ –Предмет формиран пред ВЈТ Смедерево је сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању органозованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. Предмет је у фази предистражног поступка. Такође, у току су предистражни поступци формиран пред Вишим јавним тужилашвом у Панчеву, Основном јавном тужилашвом у Великој Плани и Основним јавним тужилашвом у Крагујевцу. Такође, у току је предистражни поступак пред Вишим јавним тужилашвом у Суботици и Основном јавним тужилашвом у Зрењанину.

ПРЕДМЕТ „Извештај о располагању непокретностима града Београда“ – сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању органозованог криминала, тероризма и корупције који се примењује од 01.03.2018. године, предмет је достављен на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Београду. У наведеном предмету у току је предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Извештај о приватизацији пољопривредног земљишта у РС“ – На подручју месне надлежности АЈТ Београд формирано је 7 предмета где је у току предистражни поступак. На подручју месне надлежности АЈТ Нови Сад формирано је 32 предмета. Од тога у ВЈТ Суботица формирано је 6 предмета где је у току предистражни поступак, у ВЈТ Зрењанин формирано је 9 предмета у току је предистражни поступак, у ВЈТ Сремска Митровица формиран је 1 предмет где је у току предистражни поступак и у ВЈТ Шабац формирано је 7 предмета од чега је тужилаштво за 4 предмета нашло да нема основа за покретање кривичног поступка а преостала 3 су у раду. На подручју месне надлежности АЈТ Крагујевац формирано је 16 предмета. У ОЈТ Крагујевац формирано је 3 предмета, где је тужилаштво

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

нашло да нема основа за покретање кривичног поступка. У ОЈТ Јагодина формирано је 4 предмета од чега је за сва 4 предмета нашло да нема основа сумње за покретање кривичног поступка, У ОЈТ Пожаревац формирано је 2 предмета где је у једном нађено да нема основа за покретање кривичног поступка а у другом је предистаржни поступак. У ОЈТ Краљево формирано је 1 предмет где је у току предистражни поступак. У ОЈТ Чачак- одељење тужилаштва у Ивањици формирано је 6 предмета која су достављени на поступање Посебном одељењу за сузбијање корупције Вишег јавног тужилаштва у Краљеву а у наведеним поступцима је у току предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „ Извештај о јавности у раду Републичког геодетског завода“ Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 10.01.2019. године Извештај Савета за борбу против корупције Апелационом јавном тужилаштву у Београду ради упознавања и прослеђивања надлежном тужилаштву на поступање.

Против потпредседника Савета професора др Мирослава Милићевића вођена су два кривична поступка пред Првим основним судом у Београду и то за: Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини, где је поступак у току и Извештај о злоупотребама у примарној приватизацији на примеру Привредног саветника доо Београд, где је поступак окончан због застаре. Поднета је и тужба против Савета од стране Љубомира Подунавца за наводе из Извештаја о власничкој структури и контроли медија у Србији. У предмету Љубомира Подунавца против Савета за борбу против корупције тужба је одбачена. Савет истиче да је у овом периоду као и у претходном, трпи велике притиске због рада на извештајима који се сачињавају на основу прикупљених информација и документација од релевантних институција. Савет и овом приликом наглашава да су извештаји Савета о високој корупцији у којима се изражава одређена сумња на постојање неправилности у раду појединих институција.

Савет је од свог оснивања отворен за дискусију са Владом РС и њеним институцијама о свим ставовима, препорукама и појединостима истакнутим у извештајима.

2.6. Награда „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције

Савет за борбу против корупције је и ове године организовао, поводом међународног дана борбе против корупције, а у знак сећања на преминулу председницу Савета, Верицу Бараћ, доделу награде за допринос борби против корупције.

Савет за борбу против корупције доделио је награду „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције судији др. Миодрагу Мајићу.

Жири је у саставу: Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда, Вида Узелац, дипломирани економиста, Лепосава Карамарковић, бивша председница Врховног суда Републике Србије, др Ратко Божовић, професор Универзитета, Дејан

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Мијач, редитељ, Душан Слијепчевић, члан Савета и проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета за борбу против корупције.

Награда је уручена 26. децембра у амфитеатру Народне библиотеке Србије.

2.7. Представке грађана

Савет за борбу против корупције је у 2019. години примио 148 представки грађана. У складу са својим овлашћењима, пристигле представке Савет прослеђује надлежним државним институцијама, а у њима су често садржане информације које се користе и за израду извештаја о примерима крупне, системске корупције. Савет одговоре надлежних институција о предузетим радњама прослеђује подносиоцима представки. Грађани у 2019. години превасходно указују на корупцију у правосуђу, злоупотребе у државним органима и малверзације приликом продаје пољопривредног земљишта, указују и даље на корупцију у процесу приватизације, у образовању, и у спровођењу јавних набавки.

3. Реализација Плана рада и буџета Савета

На основу Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 14/06), чланови Савета примају накнаде за свој рад, које се исплаћују са конта 423. Висина накнада за рад члановима Савета одрђује се у складу са Пословником о раду, а на основу Плана рада за наведену годину. За рад на извештајима и иницијативама Савет повремено ангажује и експерте из различитих области, чији хонорари се такође исплаћују са конта 423.

Техничку и административну подршку раду Савета обезбеђује Генерални секретаријат Владе Републике Србије. Како би на адекватан начин пратио феномене корупције и домаћа и међународна искуства и проблеме у борби против корупције, Савет има канцеларију у згради Владе Републике Србије, са две телефонске линије. У оквиру канцеларије Савет ангажује сараднике на основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, на пословима праћења и обраде феномена системске корупције, комуникације са јавношћу и подносиоцима представки, обраде и архивирања предмета, праћења и анализе медијског извештавања о корупцији и борби против корупције у Србији, праћења и превода међународних иницијатива и искустава у борби против корупције, одржавања интернет презентације, истраживања и техничке припреме за потребе рада на извештајима и иницијативама Савета, организације конференција и припрема седница и састанака Савета и др. Сарадници Савета се исплаћују са конта 423.

Буџет Савета у 2019. години износио је 21.586.000,00 динара. Утрошена средства на реализацију активности предвиђених Планом рада Савета за 2019. годину износе 20.727.000,00 динара.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2019. ГОДИНУ

Активности предвиђене Планом рада за 2019. годину које због недостатка или недоступности информација нису реализоване у овом периоду биће уврштене у План рада за 2020. годину.

У Београду, 3. март 2020. год.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Мирослав Милићевић